

Crear lligams

ENRIQUETA CAPDEVILA i GRAS
enrrica@telefonica.net

QUÈ ENS FA PERSONES? A la primera meitat del segle xx va sorgir a França la filosofia personalista. S'originà en l'obra d'Emmanuel Mounier (1905-1950), es va difondre per mitjà de la revista *Esprit* i va alimentar un moviment d'acció social de tipus cristià. El personalisme vol ser una orientació de la vida que prioritza el sentit transcendent i el comunitari. La persona és un ésser creient, dialogant i essencialment democràtic.

«Una persona és un ésser espiritual constituït com a tal per una forma de subsistència i d'independència del seu ésser; manté la subsistència mitjançant la seva adhesió a una jerarquia de valors lliurement adoptats i en una constant conversió; així unifica tota la seva activitat en llibertat i desenvolupa la singularitat de la seva vocació en accions creatives». Manifest al servei del Personalisme.

L'individu es fa persona en un procés de maduració entre el seu jo interior i la seva relació amb el que l'envolta.

L'individu, amb el seu temperament i el seu caràcter, **comunica** amb el medi on es troba, porta aquesta comunicació a la seva dimensió interior i es va produint un primer pas de **conversió**.

Amb aquest bagatge descobreix, en la seva dimensió exterior, diferents possibilitats de **compromís**. Això el porta a fer un procés d'**elecció** que ha d'**interioritzar**.

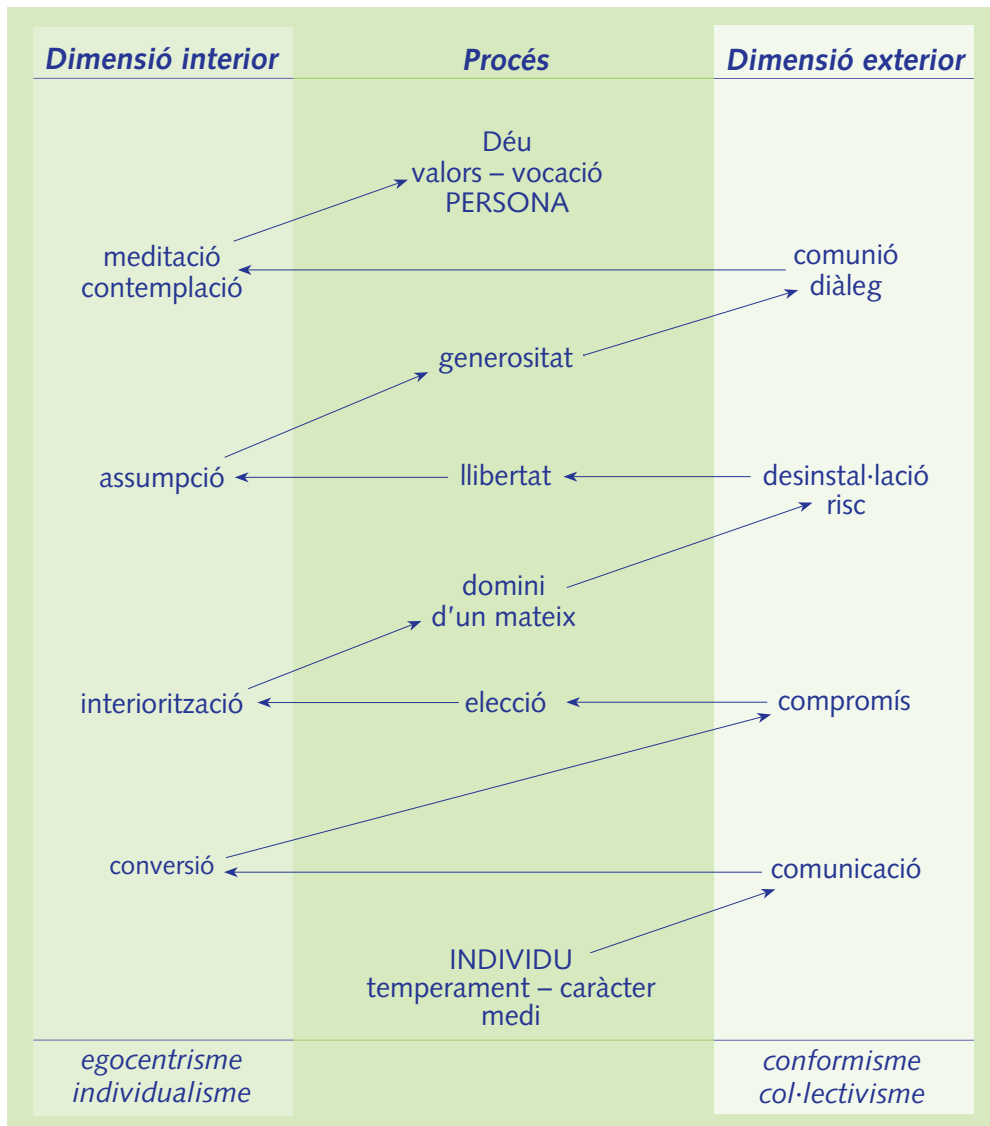
En arribar a aquest punt assoleix el **domini d'un mateix**. I pot acceptar viure el **risc**, la **desinstal·lació**. Això li permet ser **lliure** i fer **assumpció** de l'altre.

Tot plegat desenvolupa la capacitat de la **generositat** i aquella relació amb l'exterior, que en els primers passos només era **comunicació**, es converteix en **diàleg**, en **comunió**.

El **diàleg** i la **comunió** portats a la dimensió interior permeten la **contemplació** i la **meditació**.

És la plenitud de la **persona**, amb una **escala de valors**, una **vocació** i la capacitat d'estimar tots els homes i dones en **Déu**.

Procés de maduració de la persona / ENRIQUETA CAPDEVILA

«Potser només qui s'ha submergit plenament en Déu és capaç d'estimar tots els homes en Déu (...). Estimo alguns homes i l'experiència ha resultat tan profunda que gràcies a ella em sento lligat a cada persona que passa pel meu costat». Revolució personalista i comunitària.

CAMINANTE, NO HAY CAMINO

Aquest procés no té calendari ni finalitza en un moment determinat. Avança, retrocedeix, s'atura... *Caminante, no hay camino, se hace camino al andar*, cantava el poeta. Quan es produeix un tancament de l'individu en la seva dimensió interior sorgeix l'**individualisme**, l'**egoisme**, el narcisisme, la comunicació. En cas contrari, si l'individu es submergeix totalment en la dimensió exterior, es converteix en un número, cau en el **conformisme**, el **col·lectivisme**.

El personalisme té vocació pedagògica. Mounier explicita la tasca educativa a fer, cal capacitar per a:

- l'equilibri entre la dimensió interior i l'exterior,
- situar-se en el lloc de l'altre, acollir l'altre en la seva diferència,
- assumir l'altre, riure amb els qui riuen i plorar amb els qui ploren,
- la fidelitat a la pròpia persona i a la vida considerada com una aventura creadora,
- la gratuïtat.

EL PETIT PRÍncep

La filosofia personalista és a la base del pensament d'alguns filòsofs i pedagogs, i també de literats. Un d'ells és Antoine de Saint-Exupéry (1900-1944), aviador i escriptor francès. La seva obra més coneguda, *Le Petit Prince*, encarna el pensament personalista. És un relat poètic il·lustrat

pel mateix autor, una narració filosòfica en la qual l'aviador entra en relació amb el protagonista, un infant que visita l'univers tot cercant respostes.

UNA FLOR, UN HOME, UN ANIMAL

El Petit Príncep *no renunciava mai a una pregunta un cop l'havia feta*. S'acosta als altres per comprendre'ls. Descobreix mons diferents i li costa comunicar-hi.

És fidel a si mateix i a la seva flor, troba boniques totes les flors, però estima una rosa que és especial per a ell perquè n'és responsable.

Dialoga, comparteix realitats i somnis amb l'aviador. Vol crear lligams i aprèn que *cal cercar amb el cor*. La guineu li regalà el seu secret: *Només hi veiem bé amb el cor. Tot el que és essencial és invisible als ulls*.

DESCOBRIR PETJADES

El Petit Príncep cerca respostes. En el procés de maduració té especial importància la descoberta de l'altre i podem reconèixer aquelles persones, properes o llunyanes en l'espai i en el temps, que amb les seves petjades han marcat la nostra manera de ser, han estat models nostres i ens han ajudat a construir la nostra identitat.

En l'actualitat, les noves tecnologies han reorganitzat la societat. Els mitjans de comunicació audiovisuals, la publicitat i el consum marquen un model únic: ser jove. Una imatge corporal, competència individual, pragmatisme, èxit immediat. S'estimula a ser jove com un valor en si mateix, s'afavoreix el narcisisme i es genera inseguretat davant les dificultats actuals d'inserció en la societat. El joves continuen valorant la família, però tendeixen a l'indi-

vidualisme i han abandonat les institucions: Església, partits polítics, associacions...

La globalització, l'acceleració i el consumisme fan difícil descobrir petjades. Sovint els models han deixat de ser personals, són globalitzadors, de consum i efímers.

SI US PLAU...

- A Internet trobareu informació sobre Emmanuel Mounier i el personalisme.
- Llegiu o rellegiu *El Petit Príncep* a poc a poc; a més d'una narració poètica és una crítica social i del món adult vàlida per als nostres dies.

No passeu per alt la dedicatòria. Saint-Exupéry dedica el llibre a un amic tot dient:

«Vull dedicar aquest llibre a l'infant que fou aquesta persona gran. Totes les persones grans han començat per ésser infants, però pocs se'n recorden».

El Petit Príncep / J. S.

Enriqueta Capdevila i Gras

- Neix a Reus, Baix Camp, 75 anys.
- Viu a Barcelona.
- Pedagogia.
- Llegir i escriure. Conversar i escoltar música.
- *A transformar*: L'escala de valors consumista.
- *Signes d'esperança*: Les persones dialogants.